

SLOVENSKI NAROD.

Izhajajoči dan zvečer, izimši nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dažele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četrto leto 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrto leto 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četrto leto 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dažele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petarostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. — Upalništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Glas vpijočega v puščavi.

II.

Mi smo imeli že opetovanje prično na podlagi ogromnega in obsežnega dokazilnega materiala pokazati, da je celibat ono zlo, ki je največ krivo, da je katoliška duhovščina toli globoko padla v nравstvenem oziru in se čestokrat valja po najostudnejšem blatu propalosti in nemoralnosti. Obilica slučajev je, kateri smo navedli kot zgled, kakšne sadove rodi prisiljeni celibat med duhovščino. Da smo to storili in zlasti, da smo iz tega dejstva izjavili tudi konsekvenčno, so nam naši klerikalci hudo zamerili in dolžili so nas, ali naravnost, da lažemo, ali pa da posamezne slučaje brez vsakega povoda generalizujemo in delamo za nje odgovorna celibat in klerikalizem kot tak. Čujmo, kako v tem oziru sodi katoliški župnik Vogrinac! »Smešno bi bilo, piše župnik Vogrinac, trdit, da ima duhovnik v resnicu z azbestom obdano lastnost, da se sam ne vname in da tudi druga ne more vneti. Ljudstvo ne veruje na to lastnost. Tudi jaz na tem mestu odkrito priznavam, da spadam k onim, ki ne verujejo na izpolnjevanje celibata s strani velikega dela duhovščine, vsled česar se sme popolnoma upravičeno dolžiti vsa duhovščina tega greh.« Ako bi se to godilo le pri četrtniki vse duhovščine, bi bilo vzroka dovolj, da bi se zavrgel celibat in obsojila vsa duhovščina v celoti.«

Opotovano smo že izrekli svojo sodbo, da so naša župnišča čestokrat ognjišča nenevnosti in da so farovške kuharice večinoma navadne priležnice duhovnih gospodov. V duhovnih krogih je seveda zavladalo vsled tega silno ogorčenje in počutje »Slovenca« se je kar penil jeze in srda ter nas dolžil, da obrekujejo »nedolžne, poštene krščanske žene«, ki se ne morejo braniti.

LISTEK.

Pisma iz Amerike.

(Lujiza Soúvanova)
Chicago, 6. sušča 1904.
(Konec.)

Specialiteta med amerikanskimi športi sta »Baseball« in »Football«, ki nosita značaj narodnega športa in se izvajata s čudovito resnobo in strastjo. Tako ima vsečilišče v Chicago pokrito igrišče velikanskega obsega, kjer je na tribunah prostora za 6000 ljudij, in celo visoka vstopnina 1 dolarja za osebo ne zadržuje, da se zasede zadnji prostorček. Tu se izvaja »najkrvavejši« »Baseball« in »Football«-turnirji in daleč naokrog se sliši »Hurrax«-klicanje zmagalcem, ki so, kot matadorji na Španskem, ljubljenci občinstva.

Bojujejo se »Teams« različnih vsečilišč drugi proti drugemu, a tudi mnogo jih je, ki izvajajo to kot obrt, »Professionals«, katerim dohaša to mnogo denarja. Spomladi je lahko videti na vsakem vedenju prostoru mlade ljudi in tudi majhne

Ali bo »Slovenec« to dolžitev zalučil tudi župniku Vogrincu v obraz, ki je gotovo autoritativna oseba v tem oziru? Vogrinec piše v tej zadevi: »Jaz bi poizvedoval o dejanju in nehanju oskrbnic (kuharic), o njih starosti itd. Tako sestavljen šematičem kuharic bi mi nudil vrlo zanimiv material. Jaz ne verjamem na vsako stvar, ampak sem prepričan samo o tem, kar sem na podlagi svoje izkušnje spoznal za resnično. Trdim pa lahko, da bi v dobi ene človeške generacije lahko povprečno vsako župnišče pripovedovalo pikantne duhovniške zgodbine, ki se vedno bolj širijo in vzbujajo vedno večje nezaupanje v krepostno življenje duhovnikov. Vendar pa se naj ne misli, da se to morda godi samo na Koroškem. V tem oziru ne more nobena škopija drugi kaj predbacivati! Zelo zanimiva je tudi sodba o moralnem življenju duhovnikov nekega višjega cerkvenega dostojanstvenika, katero navaja Vogrinac v svoji knjigi. Dotičnik se je izrazil tako-le:

»Ako opazujem življenje mnogih duhovnih gospodov — in jaz govorim kot 62letni mož — moram priznati, da se velika množica njih ujava preveč raznim slastem in uživanju; mnogo jih celo uživa očetovsko veselje, dočim opravlja svoje duhovniške dolžnosti prav po rokodelsko in čestokrat izterujejo razne pristojbine na najnesramnejši, da, najbrzrčnejši način ... In kar se tiče grehov contra sextum, se prav nič ne čudim, ako so zlasti mlajši duhovniki v tem oziru zelo lahkomiseln, ako vedo, da ima marsikateri visokočastitih profesorjev na seminarju ljubavno razmerje, ali celo uživa očetovske radosti! Mnogo kaplanov je že, ki imajo skrbeti za takšne male priveske. In kaj reko k temu dotični preča-

dečke, ki se neumorno urijo, da bi si zopet pridobili, kar so pozimi izgubili. Pomlad in poletje sta posvečena »Baseball« igri, jesen do prvega snega »Football«-igri. Tako so posameznim igram odločeni gotovi prostori, ki so v ta namen natančneje pripravljeni in urejeni.

A procos! Pač nikjer slabšega podnebja kot v Chicagu. Številke govorče često jasneje kot besede. Da pokažem, kako trpe pljuča pri teh silovitih vremenskih izpreamembah in rezkih, mrzlih vetrovih, naj samo omenim, da je štatistika dokazala, da je v mesecu januarju umrlo 1510 ljudi za pljučne. Niti predstavljati si ne more človek, s kako silo privrajo vetrovi in viharji drez Michigan jezero v drez Superior Huron in Ontario, tri jezera, ki so v tezni zvezni med seboj in se zaletavajo v Chicago, ki stoji na južni strani, popolnoma izpostavljen vetrovom. Chicago slovi radi svojega podnebja. To kaže ta le pripovedka: Neki prebivalec tega mesta umrje in pride tja na drugi svet, kjer mu vse počažejo, slasti in radosti nebes in muke pekla. A moža ne presenetiti

stiti škofijiški konzistoriji? Potrudijo se, da napravijo takik kaplani katehetsko skušnjo in dobe primerno službo, da morejo skrbeti za mater in otroka!«

To so lepe slike iz nравstvenega življenja naše duhovščine, katere je nam predočil katoliški župnik Vogrinac! V njih se zrcali vse delovanje in nehanje prečastitih naših božjih namestnikov. Svetovali bi našim duhovnikom, da bi se dobro ogledali v tem zrcalu in, kadar bodo letele nanje ostre pōice, ponižno potkali na svoja prsa in klicali z župnikom Vogrincem: »Nostra maxima culpa!«

Vojna na Daljnem Vztoču.

Japonske vojne operacije.

Iz Čifua se poroča angleškim listom, da prodriajo Japonci v Koreji nevzdržno proti severu, ne da bi opustili Pjengjang kot temelj svojih operacij.

Iz Seula pa se javlja, da je japonski poslanič Hajaši obvestil korejsko ministrstvo zunanjih zadev, da so se Rusi umaknili preko reke Jalu in da so Japonci zasedli mejo proti Mandžuriji. Obenem je Hajaši korejsko vlado naprosil, da bi izdal na svoje uradnike strog ukaz, da morajo podpirati japonsko vojno upravo pri vseh njenih podjetjih, zlasti pa morajo skrbeti za to, da bo imela vojna uprava vedno dovolj kulis na razpolago.

S tem, da so Japonci korejski vlad uradno naznani, da so okupirali celi polotok, so nedvomno hoteli Korejecem namigniti, da nima Koreja od Rusije ničesar več pričakovati, vsled česar jim ne preostaja ničesar drugega, kakor udati se v svojo usodo in se popolnoma podvreči Japonski.

Iz ruskega vira se poroča, da se vsi ruski vojaški oddelki polagoma umaknijo iz Koreje in se koncentrirajo v bližini Mukdena. Resnega japonskega napada na reki Jalu se ne pričakuje. Tri japonske divizije, ki podovelj-

nobena stvar, ničemur se ne čudi. Končno ga vpraša njegov Cicerone, od kod da je pravzaprav. Mož mu odgovori: »Iz Chicaga.«

Vse je bilo jasno; kajti kdor pride od tamkaj, je dobro zveden v vseh skrivnostih. Pri Američanah igrata dočip in anekdota veliko vlogo in vsi dnevnički prinašajo ilustrirane dočipe in ena najpriljubljenejših oseb je Cartoonist dnevnika »Daily Tribune«, ki karikira vse do godke političnega in socialnega življenja in zabava s svojimi sličicami dan za dnevom tisoče bračev.

Neusmiljeno biše ljudski dočip znamenite osebe, ki so se v kaki gotovi stvari kompromitirale in pri neomejeni tiskovni svobodi se obelo danijo vse mogeče stvari.

▼ Washingtonu se vrče sedaj v senatu zanimive razprave glede vsprijema mormonskega predsednika Smitha iz Salt Lake city v državi Utah, kamor je pregnala ameriška vlada Mormone.

Gre se za vsprijem predsednika mormonske vere, Smitha, v senat. Vsprijme se, da dokaže, da se ni od leta 1890, ko je mormonski apostol

stvom generala Kurokija prodriajo proti severu, so baje določene samo za okupacijo Koreje in imajo samo naloge, maskirati gibanje velikih japonskih vojnov, ki se imajo ukrepati v Nagasaki in izkreati v pristanišču Liaotung. Japonci čakajo baje samo na to, da se admiralu Togu posreči naskok na Port Artur.

Velika bitka ob reki Jalu?

»Daily Express« v Londonu se iz Tiencina brzojavlja, da se tamkaj širi vest o veliki bitki na mandžursko-korejski meji, ki je bila te dni. Podrobnosti se še neznane in se niti ne ve, katera stranka je bila poražena. Zatrjuje se pa, da so mimo Mukdena proti Harbinu vozili posebni vlaki, ki so bili prenapolnjeni z ruskimi ranjenci.

Ta vest je zelo neverjetna! Dogonačna stvar je namreč, da so se Rusi iz severozapadne Koreje že popolnoma umaknili in da imajo samo nekaj stotij vojašta še v severozapadni Koreji, kamor pa še Japonci niso prodri. Ako bi bila torek vest o bitki resnična, bi bili morali Japonci že prekoračiti reko Jalu, kar pa je pod sedanjimi okolnostmi popolnoma izključeno, ker je reka silno narasta in polna ledu, da na prehod večje armade niti ni misliti. Če pa Japonci prehoda preko Jalu še niso izvršili, se sploh ne da o nobeni bitki govoriti, ker bi bila le ta samo mogoča, ako bi se glavni del japonske armade že nahajal na desnem bregu reke Jalu.

Nov napad na Port Artur?

Londonski listi priobčujejo brzjavko iz Petrograda, da se iz Port Arturja poroča, da je rusko brodovje včeraj zjutraj opazilo, da se trdnjavi bližajo japonske ladje. Ruske vojne ladje so se tako vrnile v pristanišče. Pričakuje se, da bodo Japonci znova napadli Port Artur. Rusi so na napad kar najbolje pripravljeni. Čim je došla vest, da se Japonci približujejo, je bilo alarmirano vse vojaštvo in poskrbelo se je vse, da se japonski napad čim preje in čim uspešneje odbije.

Woodruff prepovedal poligamijo v mormonski cerkvi, nikoli oženil. Zaslisanje je pojasnilo marsikaj glede na čudno življenje, katero žive Mormonci. Pojasnilo se je tudi, da se M. Smith ni držal zapovedi svoje cerkve in da ima samo 6 žen in 42 otrok. Prvič se je oženil pred 34 leti in to ženo imenuje svojo oficijelno, s katero tudi stoluje v Salt Lake city. Ena mu je umrla. Vse ostale in 21 dečkov in 21 deklic živé, njegov najmlajši sinček je star 3 leta.

Zakoni imajo dve definiciji. Prva se glasi: Pečatiti za večnost, druga: Pečatiti za čas. Le v najredkejših slučajih pečatijo zakone za večnost. Kaj hočejo pravzaprav s tem povedati? Vobče le neradi kaj povedo o svojih cerkvenih obredih in ne izdajo ničesar. M. Smith ima pa le malo upanja, da pride v senat. Mormonška sekta je edina, ki ni v Ameriki, tako prosti drugače, pripozna in tolerirana. Ravno tako jim je prepovedano naseliti se v drugih državah.

Dasiravno si lahko potovalec vse znamenitosti Chicaga v dveh dneh zložno ogleda, kakor je tudi mesto veliko, se rabi vendar zopet mnogo

Iz Vejhajevega pa je došlo preko Londona poročilo, da je včeraj japonsko brodovje znowa napadlo Port Artur, a bilo si jajno odbito. V koliko so te vesti resnične, se ne da dogmati. Priponiti je le, da do sedaj še ni nobena vest o novih bojih pred Port Arturjem potrjena in najbrže tudi ne bode, ker bi bilo sicer že tudi objavljeno uradno poročilo iz Petrograda.

Prodiranje Japoncev.

V četrtek ste došli dve diviziji japonske armade do izliva reke Andžav in jo prekoračili. Pri japonski armadi se nahajajo tudi tuji vojni atašiji, ki se silno pritožujejo proti japonski vojni upravi. Japonci vztrajajo konsekventno pri tem, da ne dajo atašejem nobenih pojasnil in informacij in vojna uprava je od vlade v Tokiju naravnost zahtevala, da naj odredi, da se takoj vsi atašaji odpokličejo z bojišča.

Uradni vojni poročevalci za ruske liste.

Iz Petrograda se brzojavlja, da je vlada imenovala za ruske liste dva uradna vojna poročevalca, katera bo vlada sama plačevala in skrbela, da bosta o vseh dogodkih na bojišču kar najbolje informirana. Poročevalca sta že odpotovala na Daljni Vzrok.

Dvignenje »Varjaga«.

Kakor poročajo londonski listi iz Jokohame, se je ponudil japonski vladni laški podjetnik Faccanoni, da dvigne, ako se mu plača 200.000 rubljev, rusko, pred Čemulpom potopljeno križarko »Varjag«.

Faccanoni je svoječasno po naredil angleške vlade že dvignil neko angleško križarko, ki se je v Sredozemskem morju potopila.

Japonska cenzura.

V mestu Kobe na Japonskem izhaja amerikanski list »Kobe Herald«. Te dni je prišel v uredništvo imenovanega lista odposlanec japonske vlade Horije in izročil prepoved glede priobčevanja vojaških vesti z bojišča. Brez posebnega dovoljenja je prepovedano v

časa, da se iztakne vse intimne in skrivne lepote tega velikanskega mesta. Te lepote se tičajo socialnih naprav in philanthropskih zavodov.

Tako bi priporočala k posnemanju blagotonosno delovanje ženskih klubov, katere hočem natančneje opisati. Koliko dobrega store in kako plemenite smotre zasledujejo.

Prvi obisk veljaj ženskemu klubu, imenovanemu »Chicago Women's Club«. Ta klub je prvi takoj in tudi najdražji. Letni donesek znaša 300 dolarjev in je tako pristopen le najboljšemu občinstvu. Uvedli me bodo prijatelji in me predstavili predsedništvu, kar bo seveda dolgotrajno in zamudno. Predsednica mi bo s pravo američansko ljubeznijo razložila delovanje in ves mehanizem tega dobroznanega in bogatega kluba. Ta interview sem si izprosila s posebnim ozirom na slovenski narod, da bi mogla svojim ljubim rojškom poslati resnične in zanesljive vesti o teh američanskih napravah.

Med tem sem pred kratkim prezivila cel dan pri sestanku odpolank 81 ženskih klubov, največ iz Chicaga, a tudi od drugod iz najras-

lalu priobčevati: 1. podrobnosti ali poročila o taktičnem gibanju armade; 2. poročila o bodočih vojnih akcijah; 3. sestava brodovja in torpedov; 4. izgube na japonskih vojnih in transportnih ladjah; 5. o porabi streljiva. 6. o krajih, katere rabijo Japonci kot temelj svojih operacij in 7. o krajih, kjer se nahajajo japonske vojne in transportne ladje. — Kakor je iz tega razvidno, ne smejo listi o vojni skoro ničesar pisati. Ako bi bila resnična japonska zatrdila, da je doslej spremilala Japonce povsodi na bojišču bojna sreča, bi bila ta stroga cenzura neumljiva. Nam pa, ki nismo nikdar verjeli v tem o velikanskih japonskih uspehih, je ta cenzura nov dokaz, da se nismo motili. Japonci so morali imeti velike izgube in poškodbe pred Port Arturjem, drugače bi se pač ne bilo treba batiti, da bi listi doma na Japonskem poročali o izgubah na vojnih in transportnih ladjah.

Koliko stanejo vojne?

Koliko bo stala rusko-japonska vojna se sedaj niti približno ne more izračunati. To pa je gotovo, da Japonci v vojni ne bodo imeli toliko stroškov kakor Rusi, ki so toliko tisoč milj oddaljeni od bojišča. Da se približno razvidi, koliko stane v današnjem času vojna, navajamo statistične podatke o izdatkih v zadnjih večjih vojnah.

V krimski vojni je izdala Rusija 3550 milijonov frankov ali mesečno 125 milijonov, Francija 125 milijonov, Angleži pa 75 milijonov.

Austrijsko-pruska vojna 1. 1866 je stala Prusijo 352 milijonov, Avstrijo pa 500 milijonov in 75 milijonov vojne odškodnine.

V nemško-francoski vojni l. 1870 so izdali Nemci 1280 milijonov, torej mesečno 195 milijonov, Francozi pa 14 milijard in so vrhutega še izgnibili Elzaško in Latarinijo.

Rusko-turška vojna je stala Rusiju 500 milijonov rubljev, to je 162 milijonov na mesec, Turčija pa je plačala vojne odškodnine 802 milijona rubljev.

V vojni z Buri so potrosili Angleži 6056 milijonov, torej 190 milijonov frankov na mesec.

V kitajsko-japonski vojni so imeli Japonci 420 milijonov frankov, to je 50 milijonov mesečno, Kitajci pa so plačali vojne odškodnine 730 milijonov.

Državni zbor.

Dunaj, 11. aprila. Jutri razglaši »Wiener Zeitung« cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se sklicuje državni zbor na dan 19. t. m. k rednemu zasedanju. — Poljski klub si je začel znova prizadavati, da pregorovi Čehe za opustitev obstrukcije. Poljski nagovarjajo Čehe, naj z ozirom na gospodarski in finančni položaj odtegnejo za sedaj svoji glavni zahteve ter naj naznanijo svoje predloge za nadaljnjo sporazumljene, da jih predložijo Nemcem. — Nemške stranke uprizore takoj v prvi seji

skupno akcijo zaradi naredbe naučnega ministra v zadevi študij državnih uradnikov.

Dopolnilna državnozborska volitev v Pribramu.

Praga, 11. aprila. Ker je drž poslanec dr. Dvořák odložil svoj državnozborski mandat za mestno skupino Přibram-Hořovice itd., vršila se je danes dopolnilna volitev. Zanimiva je bila ta volitev zaradi tega, ker je bilo pet kandidatov. Od 2163 glasov je dobil kandidat Mladěchov dr. Ladislav Klumper 1135 glasov, kandidat radikalnih državnozborských državnikov dr. Sobotka 492 glasov, kandidat obrtnikov Horák 289 glasov, kandidat socialistov demokratov dr. Soukup 233 glasov in samostojni kandidat, knjigotržec Horáček 10 glasov. Izvoljen je dr. Klumper.

Trgovinske pogodbe.

Budimpešta, 11. aprila. Danes se je vršil ministrski svet pod predsedstvom grofa Tisze. Prečital se je zapisnik avstro-ogrške carinske konference. Finančni minister in trgovinski minister sta poročala o razgovorih z italijanskim senatorjem Miraglio. Ogrška vlada vztraja pri tem, da se ne sme nobeno vprašanje iz celote trgovinskih pogodb zase razpravljati. Tako se bo tudi o italijanskem predlogu glede vinske klavzule razpravljalo le v zvezi z ostalimi vprašanji.

Popolnitev olomuške nadškofije.

Olomouc, 11. aprila. Zaradi nasledstva dr. Kohna so si Nemci že napravili svojo politično aferto. Olomuški mestni zastop je sklenil rezolucijo, v kateri se poudarja, da bi bila velika nevarnost (?) za narodni in cerkveni mir v nadškofiji, ako bi bil imenovan za nadškofa škop dr. Bauer, ki se je baje že opetovanje pokazal za češkega prvaka. Dunajski vladi in papeževi nuncijaturi se je tudi poslala taka rezolucija.

Položaj v Macedoniji.

Carigrad, 10. aprila. Danes so poslaniki prizadetih velesil zopet posredovali pri ministru zunanjih zadev, naj se generalu De Georgisu že vendar enkrat da navodilo, da odpotuje s prideljenimi častniki v Solun. Tudi vojaška atacheja Avstro-Ogrske in Rusije, polkovnik baron Giessl in generalni major Kalnin se po dosta kot zastopnika poslaništva v Solun.

Sofija, 11. aprila. Bolgarski diplomatski agent Načević je naznal, da se vsled bolgarsko-turškega dogovora odpuste vsi politični prestopki.

Petrograd, 11. aprila. »Novoje Vremja« razpravlja o bolgarsko-turškem dogovoru ter pravi, da je Bolgarija sprejela resne in težko izpolnilne dolžnosti. Vendar pa vsled dogovora še ni odstranjena nevarnost spopada med obema državama.

poželi. Tudi brano dobivajo lahko od kluba za zmerno ceno. Tu igrajo, poslušajo poučna predavanja, vprizarjajo shode in si krepé telesa za težavni boj za obstanek s telovadbo, borenjem. Igrajo »Pool, biljard, Ping-Pong in druge igre. Mnogo osamejih najde v tem blagonosnem klubu prijazen dom, kjer lahko prežive prosti čas in se okrepe na duši in telesu.

Imela sem priliko videti ta zanimiv klub, kot že omenjeno, ko so se zbrale odposlanke različnih ženskih klubov. Vsaka teh poslank je imela predavanje, glasče se: Tri bistvenosti doma. Na razpolago je imela vsaka 3 minute. O vsebinah teh govorov se je diskutiralo. To je bila vsebina tega sestanka.

Predsednica, neka dr. M. Sass, je sedela na vzdvišenem prostoru in poleg nje tajnica z budilko, ki je zaznajala, natančno pretekli čas. Svet je majhen, in naj tudi govoril ljudje različne jezike, veliki zakoni, na katerih je sezidano človeštvo, ostanejo vedno enaki in tudi vse te bolj ali manj dobre govorance niso mogle

Solun, 11. aprila. Albanci se pripravljajo na resni spopad s turškim vojaštvom. Mesto Prizrend je prav tako vojno taborišče. V mestu so prišli trije polki turškega vojaštva, štirje bataljoni pa so zasedli vsa pota, ki vodijo v mesto. Tako je zahteval ruski konzul, ki se boji, da se bodo Arnauti hoteli polasti v mestu. Izven mesta pa pripravljajo turške oblasti in turški vojaki, da počenjajo Arnauti s kristiani, kar se jim zlubi.

Francoski ministrski predsednik Combes.

Pariz, 10. aprila. Ministrski predsednik Combes in justični minister Vallé sta bila danes v Laonu, ker jima je socialistično-radikalna zveza prizdelila banket. Pri tem je imel Combes daljši govor ter rekel med drugim: »Kar nas gledate bodnosti demokratične uredbe mora vznemirjati, je okolnost, da se klerikalna nevarnost meša s kongracionistično. Dežela hoče napraviti tej nevarnosti konec i: tako zamašiti izvir vsakega razpora. Vkljub vsemu temu so progresisti naperili svojo nespravljivo opozicijo proti sedanjemu ministrstvu. To je stari boj med klerikalnim in posvetnem duhom, med duhovščino in plemstvom na eni strani, med moščanstvom in demokracijo na drugi strani. Ako pada sedanja vlada, pade z njo tudi republikanska armada.

Vstaja v nemški Afriki.

Berlin, 11. aprila. Dne 9. t. m. je major Leutwein naskočil pri Onganjiva večji oddelek Hererov. Po dolgem in vročem boju so Nemci sicer ostali zmagovalci, toda izgubili so dva častnika in dva jezdeca, en častnik in 10 vojakov pa je ranjenih.

Dopisi.

Z dežele. (Kranjski kruh in nemška „burša“.) Ako bi se kak Slovenec le spotaknil ob kakšnega nemškega burša, že bi kričali nemški listi nad nami, kakor bi nas hoteli raztrgati; češ, kakšni da smo mi Slovani, nimamo olike itd. Seveda vidijo pri nas vsako smet v očeh, med tem, ko sami ne vidijo, bruna v svojem „nemškem očesu“. Nekje na Dolenjskem sta tudi dva takia nemška fanta. Eden opravlja službo večnega študenta, drugi je pa malo več. Že niju vedenje in kretanje označuje, da sta pravi sad nemške kulture, koji sad ni padel daleč od nemškega rajha. Kaj sta pa naredila? Mirobimo „dotične posede“ le v potrebi, a ta nemška „živavda“ pa tudi ne v potrebi. Nočno posodo sta obesila po noči na hodnik sosednje hiše, kjer so šele proti jutru zapazili to „nemško delo“. Da je to še večji škandal za njiju, to bode vsak rekel. Da sta pa hotela ta dva „možička“ tudi nekako izizzavati nas sosedje oziroma s tem Slovanstvom, se tudi razume. Da jesti ta dva srakoperje „kranjski kruh“, to vesta — a tega ne premislita, da dela gospod papa slovenske recepte. Je že prav. Mi bi lahko storili svoje korake, a tega nočemo, ker jima prizanesemo iz usmiljenja. Povedali smo jima pa: Če ne bosta v prihodnje mirna in krotka kakor jagnjeta, dobita še večjo

moralično klofuto, kakor sta jo dobila.

Toliko za danes v podnik slovenski družbi, da naj nikoli ne sprejme med se „razgrajalev in nositeljev nemške kulture.“ Ti ljudje spadajo v vrsto onih „železonežcev“, kateri že v mladosti začeno izgovarjati samoglasnika i — in

Od Savine. Ker rimske katališki duhovniki skesanemu grešniku v spovednici in ubogemu bolniku na smrtni postelji vedenoma nalagajo težka plačila za maše, popotovanje na dolgo bojo pot, za pokoro, katera plačila hično premoženje krščijo in provzročujejo prepire, tožbe, jezo po smrti bolnika, naj si slovenski in tudi nemški neverni in lahkoverni kmetje sledče gole resnice zapomnijo: »Vsako dobro delo, vsaka pobožna molitev, vsak križev pot, vska maša, budi črna ali bela, z blagoslovom ali brez blagoslova, za dež ali za lepo vreme, nima pri Bogu nobene veljavne, nobene vrednosti, ako se opravlja iz gole dobičkarje in sebičnosti, iz ljubezni do denarja, iz ljubezni do posvetnega blaga itd.« Denar za take pobožnosti je v Savo vržen. Ledobrde dela, bodisi kakokoli vrste, ki se opravlja iz dobrega, blagega namena, iz notranjega nagiba, zamočrejo tupatam pri Bogu usmiljenje dobiti in uslišana biti. To resnico nas uči naš božji učitelj sam, kajti rekel je: »Kadar molitv, zapri se v temno izbo, poklekn in mol Bog, kateri v temini vidi, bo twoje molitev uslušal.« Vi pa, ki vsak dan v tempel zshajate, se tam pred ljudstvom hlinite in se svete delate, ste svoje plačilo že prejeli. Vi ste hinavci! Tako je govoril Jezus. Odkritosčen, pristni krištan opravlja vsako dobro, blago delo iz gole naravne ljubezni dobljenjega, iz ljubezni do Boga; a ne iz ljubezni do denarja. Žaločno je, da niti škofje, niti dekanji, niti župniki, niti kaplani te navedene resnice ne poznavajo. Ali pa je morda poznati nečelo? Na vsak način so duhovniki, ki se ne ravnajo po zgoraj navedeni načelih, največji neverni, ker se oni že tukaj na tem svetu maštijo, se bogatijo na kontu kmetskih žuljev, ker kmets te in njegovo nevednost izkoriscijo, kmets sladijo, plačilo jim pa obetajo, da dobe po smrti. Naš nebeški učitelj je rekel: »Božje kraljestvo je v Vas.« Človek, ki ljudi odira, pa nima božjega kraljestva v sebi, nego peklenko kraljestvo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. aprila.

— „Zadržna zveza“, kar se sedaj imenuje slaboglasna »Gospodarska zveza«, je imela dne 7. aprila svoj občni zbor. »Slovenec« je o tem zborovanju prichabil skrajno previdno sestavljeni poročilo. Obični namen tega poročila je, onemogočiti vsak vpogled v dejanjsko stanje te zadruge in nasuti občinstvu nekaj peska v oči. Kako se je sploh mogla registrirati »Zadržna zveza« in nova »Gospodarska zveza«, ne da bi bila stara »Gospodarska zveza« likvidirala, nam je neumevno. Škoda, da sicer tako gostobesedni dr. Krek ni hotel o tem na občnem zboru nič natančnejšega povedati, saj je sicer prav pridno — otrobē vezal. Tako na pr. je mnogo govoril o zgodovini slovenskega zadružništva in se povzpzel do trditve, da so začle na napadna pota one zadruge, ki se niso

noma porazili. Tisti papež Aleksander III., ki je v Rimu pobjal republiko in demokratizem z vsemi sredstvi, da bi dobil oblast v svoje roke, je v severni Italiji moralično podpiral republiko in demokratizem, da bi cesarju iztrgal oblast iz rok. Koj, ko je bil cesar poražen, se je tudi papež z njim pobotal in lombardska mesta so bila za sadove svojih žrtev in svojih zmag ogoljufana. Cesar se je odpovedal imperatorski oblasti nad Rimom in jo je prepustil papežu. Na kongresu v Benetkah dne 1. avgusta 1177. sklenjeni mir je papež priporočal neodvisnega vladarja Rima, Kalikst III. je bil odstavljen in Aleksander III. proglašen za legitimnega poglavarja cerkve. Zdaj je tudi Rimljani upadel pogum, braniti svojo republiko proti papežu, ki ga je cesar priznal. Rimljani so se udali in po desetletnem eksilu se je Aleksander III. v triumfu vrnil v Rim.

Papež je bil sijajno sprejet, ali včas temu še ni bil boj republike proti posvetnemu gospodstvu papeževa končan. Kaj kmalu so se začeli prepiri, kako daleč sega papeževa oblast in oblast republike in držale načel in navodil, katere jim je dajala »Zvezca«. Ali ni morda načrte prav, da so namreč propadale tiste zadruge, ki so se ravne po izgledih in nasvetih te zvezze? Slučaj z žlindro je bil izgled — Seliščar in Pele pa sta dajala tiste »svete«, ki jih imenuje dr. Krek »lojalne« in ki so toliko ljudi spravile na zatočno klop! Obširno je govoril dr. Krek tudi o ustanovitvi skupne zvezze za vse slovenske zadruge — o ideji, s katero smo se v bistvu včas strinjali, ki je pa popolnoma neizvedljiva, dokler bo klerikalno zadružništvo služilo samo političnim namenom, dokler bo tako skrajno nereelno, kakor je sedaj, in dokler bodo duhovniki imeli pri tem kaj opravka. Izmed vseh duhovnikov na Slovenskem je edini Podgorc, ki o svoji zadrugi v Sinčevi vsaj poštena poročila objavila — zato se je pa tudi lepo zahvalil, ko ga je dr. Krek vabil v svojo »Zvezco«. Najprej se morajo klerikalne zadruge postaviti na pošteno stališče. A kako naj se na to misli, ko so falsificirane bilance na dnevnem redu in ko se je celo o tistem zboru »Zadržna zveza«, na katerem je dr. Krek tako lepo govoril, prichivala v »Slovenec« tako grda farbarija. V »Slovenec« čitamo: »Centralna blagajna je preskrbovala denarni promet med posojilnicami. Uspeh je jasno ugoden. Pred letom je bila »Gospodarska zvezca« dolžna »Ljudski posojilnici« še že pol milijona kron, kateri dolg je narasel pozneje na en milijon. Danes je povrnjeno vse, da ni več niti vinjava dolga pri »Ljudski posojilnici«. — To je naravnost žividel. Če je imela »Gospodarska zvezca« en milijon dolgarjev, ga s svojem denarjem dobro nista plačala, kje naj bi pa bila dobla ta milijon, ko vsako leto izkazuje primankljaj in berači pri vladni za poslovanje podpore? Močno je samo, da je »Gospodarska zvezca« plačala svoj milijonski dolg z denarjem, ki so ga druge posojilnice pri njej naložile, ali v tem slučaju vendar ne more reči, da je milijonski dolg plačan, nego le, da je mesto »Ljudski posojilnici« stopil drug upnik, milijonski dolg pa ima še vedno, ravno tako, kakor prej. Sicer pa kaže ta slučaj le, kako velikega zaupanja je vredna ta »Zvezca«. Z milijoni meče okrog sebe kakor s hruškami! Sicer pa to ni edina »farbarija v poročilu. Tako čitamo v »Slovenec«, da je »Zvezca« prodala »1639 metrskih stotov eurovega masla«, to je 16 wagonov. Ali ve škofov brat, ki je to poročal, da cela Kranjska ne izdelala 16 wagonov surovega masla na leto, ali ve, koliko litrov mleka to reprezentira? Če naleti človek v uradnem poročilu na tak očiten žividel — kako naj potem ondu navedenim številkom sploh kaj verjame? — Vrhunec je pa vsekakdo dosegel dr. Krek. Ta ravno tako domišljavi kakor nedvi diletant v gospodarskih vprašanjih.

— Dalje v prilogi.

A Schopenhauerjevega izreka »o dolgih laseh in kratki pameti niso Američanke nikdar ponavljale, ker dobro vedo da se da naša kratka pamet raztegniti.«

Izza temnih dni.
(Sličice iz življenja raznih papežev)
(Dalje.)

Papež Paskal III. je umrl leta 1168 in na njegovo mesto je stopil opat v Strunini kot papež Kalikst III. in se vdomačil v Vatikanu, medtem, ko je moral papež Aleksander III. živeti v prograncu. Rimljani so se iz občnih papežev norca delali. Pogajali so se s papežem Aleksandrom, da jim izroči sovraženi Tuskulum, češ, potem se lahko vrne v Rim. Papež je omahoval. Rimljani so mu končno predlagali, naj dovoli, da podero samo nekaj žid

šanjih je na zborovanju »Zvezec iz-rekel krlate besede: »Naša, Zveza je priporočala vedno konsumna društva na deželi le kot prvi začetek za zadružni razvoj. Tega ni izrekel morda kak konsumski vajenec, nego prouročitelj vseh konsumov, dr. Krek. Ta mož niti tega ne ve, da so konsumna društva najteži in najnevarnejši del vsega zadružništva, da se zadružna organizacija ne začne žnjimi, nego da z njimi konča. Ko bi udeležljiv v prvem razredu otroke namesto, da jih uči pisati i — e — u in a — b — c začel učiti komorne stenografije, bi rekli, da je norec in ga deli pod ključ — dr. Janez Evangelist Krek pa proglaša, da je začel konsumna društva snovati kot prvi začetek za zadružni razvoj. In takega diletanta proglašajo kot nekako kapaciteto v zadružnih in sploh socialnih ter gospodarskih zadev! Domisljnost še nikdar ni nadomestila resničnega znanja — to se vidi posebno dobro na dr. Kreku.

Značilen slučaj. V soboto je okrečno sodišče v Celju razpravljalo o kako značilnem slučaju. Gosp. Matija Vavpotič, župnik v Skomrah, je bil na 27. januvarja pozval fante, da pridejo po izpovedne listke. Med drugimi je prišel tudi hlapac Fran Vranc. Župnik ga je vprašal, koliko da bo plačal za spovedni listek. Vranc je ponudil 8 krajcarjev, župnik pa je zahteval 10 krajcarjev in ni hotel hlapcu dati spovednega listka, če toliko ne plača. Vranc je bil že itak jezen na župnika, ker je bil ta prejšnjo nedeljo s pričnice vse hlapce v fari imenoval tatove. Ko sedaj župnik ni hotel dati listek, brez katerega fant ni mogel k spovedi, je Vranc dal župniku zašnico in je odšel. Vranc je državno pravdništvo težilo zaradi težke telesne poškodbe, češ, da je tedaj župnik izvrševal svoj poklic in sodišče se je tudi postavilo na to stališče ter je Vranca obesido na en mesec v ječo. Ker je vložena ničnosta pritožba, se bo na drugem mestu rešilo, če je župnik pri tako zvanem »izprševanju« uradna oseba ali ne. Mariborski ordinariat je sam priznal, da »izprševanje« ni liturgično opravilo. Ta slučaj je pa zanimiv posebno zaradi tega, ker kaže, da vladajo dandanes še prav take razmere, kakor za časa Tetzla. Izprševanje se porablja za politično haranguiranje ljudi in pa za kupčijo. Tetzl je prodajal samo odpustke, sedaj pa se prodajajo izpovedni listki, brez katerih ljudje ne morejo prejeti zakramenta sv. pokore. G. Vavpotič je storil le to, kar se sploh dela, a da se je ta običaj sedaj konstatiral pred sodiščem, v temtiči važnost tega slučaja.

Revolta v Samoboru. Žalostni dogodki v Samoboru — o katerih smo včeraj priobčili brzjavno poročilo očivida — so vzbudili silno sežacijo. Naš poročalec — kateremu bodi izrečena topla zahvala za njegov trud — nam piše, da ima

hitro je bilo ljudstvo pripravljeno zagrabititi orožje in zopet naskočiti trdnjave papeštva. V rimski okolici se mesta in plemenitaši sploh niso hoteli ukloniti papežu in so na svojo roko nadaljevali vojno. Papež Kalist III. se je seveda tudi branil, umaknil se Aleksandru III. in je štival Rimljane in okoličane na boj, a prvega uspeha ni dosegel in je končno pripoznal beneški mir ter odstopil. Plemenitaši pa so zdaj proglašili svojega priatelja Lauda iz Sezze sa papeža Inocencija III. Ta protipapež je iskal zavetišča v Palombari pri Tivoli, pri sorodnikih bivšega protipapeža Viktora IV., a le za malo časa. Papež Aleksander III. jih je podkupil, da so mu izročili proti papežu Inocenciju.

Že v marcu 1179 se je zbralo 300 škofov na ekumenski koncil v Lateranu. Na tem koncilu je bil papež Aleksander III. pripoznan kot edini poglavar cerkve in je bila obenem proglašena popolna neodvisnost papežev od vseh posvetne oblasti.

Samov Rimu in v papeški dr-

kot udeležnik shoda in očividno takrat vseh dogodkov neoporekljivi vtič, da sta moralna provozročitelja obžalovanja vrednega dogodka župnik Miletič iz Šestine pri Zagrebu, s katerim je došlo celo krdlo kmetov, in župnik Mrakužić iz Rute. S tem se strinjajo tudi poročila hrvatskih listov. Rabuka se je začela, čim je župnik Miletič končal s svojimi silno strastnimi napadi. Značilno je, da je ta duhovnik pital takozvane »Obzoraše«, ki so sklicali shod in med katerimi je bilo tudi več duhovnikov, z brezverci in liberalci. Tout comme chez nous! Izgredi so bili brez dvoma pripravljeni in pripravili so jih duhovniki. »Obzorove« poročalec duhovnik Petracović je videl, da je župnik Miletič gledal, kako so njegovi kmetje pretepal posl. Kiepaha, pa vendar niti z besedico ni poskušil kmetov edkriviti. Kmetje so potem ropali in požigali — župnika Miletič in Mrakužić pa sta jo lepo edkrila, da bi neizogibna kazen zadeala samo k mete.

Stroji v tabačni tovarištvu. Kako neumno in brezvestno so klerikalni prvaki in od njih najeti in plačani agentje ščivali delavstvo, se vidi zlasti iz dejstva, da se delavke upirajo napravi novega stroja za cigarete. Človek se kar za glavo prime, če sliši kaj takega, ker je zahetva, da se novi spolupojeni stroji ne smejo rabiti, očitna blaznost. V vseh strokah obrtnosti se dela na to, da se dobre čim popolnejši stroji, ker se žnjimi več in ceneje produceira, ljubljanske cigararice pa mislijo, da bodo to ustavile. Revam tega še ne zamerimo toliko, kakor tistim klerikalnim hujškačem, ki so jih naščivali. Za nas davkopalčevalec je samo dobro, če tabačna režija dela kar možno ceneje. Kolikor več zasluži država pri tabaku, toliko več ima dohodkov in toliko manj bo nas davkopalčevalec pritiskal z davki. Za kruh se pa cigarariecam nati. Vodstvo tovarne radi strojev itak ne misli nobene sedanjih delavk odpustiti, če pa bi jih nekaj odpustilo, naj se le pri nas oglasijo. Ljudje se bodo kar trgali zanje in lahko bodo službe kar izbirale, saj je tako pomanjkanje poslov, da kmet že več ne more izhajati.

Poštne vesti. Poštni oficijal g. Jos. Kurent v Ljubljani je imenovan poštним kontrolorjem v Opatiji; pošt. eksp. službe so podejlene: v Premu tamkajšnji upravi telci gđ. Viktorij Dobeščevi, v Otrnku gđ. A. Picekovi, v Turjaku pa tamkajšnjemu upravitelju g. Jerneju Žužeku. Premeščeni ste: manip. gđ. Karolina Modičeva iz Trsta v Ljubljano in gđ. Marija Petschnigova od pošt. urada Ljubljana II. k poštnemu uradu Ljubljana I. — V pokoj je stopila manip. Lujiza Sagonzera. — Razpisana je pošta v Dolu, pri poštnem uradu v Bohinjski Bliži pa se je vpeljala dnevna brzjavna služba.

čavi ni mogel Aleksander III. nikdar svoje oblasti v roke dobiti. Tudi po koncilu je bil v Rimu brez moći. Rimska republika se mu ni uklonila in mu je d sledno in neustrašno nesprovala, plemenitaši pa so vodili zdaj čisto zdaj prikrito proti njemu boj. Papež Aleksander III. je pa premagel cesarja, rimskega naroda pa ni mogel. Živel je v Rimu, kakorbi bil Živel v deželi sovražnikov. Nati trenotek ni bil varen, vsak hip se je moral batiti, da se dvigne narod proti njemu in ga vrže v ječo. Zato je že poleti l. 1179. zopet zapustil Rim, komaj nekaj mesecev potem, ko je bil sprejet z največjim sijajem. O tedaj ni videl več Rma. Mudil se je do svoje smrti dne 30. avgusta 1181. izven stolnega mesta vsega kristjanstva.

22 let je bil Aleksander III. papež, ali 18 let je vladal v cerkvi raskol in 12 let je moral preživeti v pregnanstvu in vendar je resnica, da je vobče silno povečal mod pa-petva po vsem svetu izvzemši samo Rim.

(Dalje prih.)

— **„Pisateljsko podporno društvo“.** Ker se zaradi nezadostno udeležbo sklicani občni zbor »Pisateljskega podpornega društva« v soboto 9. aprila ni mogel vršiti, sklicuje se isti v ponedeljek 18. aprila ob osmih zvečer z istim sporedom. **Mesto:** Gostilniški prostori v »Narodnem domu«. Razpravljalno se bude o važnih točkah brez ozira na količino prisotnih členov. K obični udeležbi vabi odbor.

— **Russki kružok.** Letošnji občni zbor se bude vršiti jutri, t. j. v sredo dne 13. t. m. v »Narodnem domu«. Začetek ob 1/2 ure zvečer. Odbor vabi k obični udeležbi.

— **Pogreb.** Ob mnogoštevilni udeležbi občinstva iz vseh krogov se je včeraj popoldne izvršilo blago slavljenje zemskih ostankov umrlega monsiga Alojzija Starca. Danes zjutraj so truplo v smislu zadnje želje blagtega pokojnika prepeljali v Mengš. Kakor čujemo, je pokojnik v svoji oporoki volil 20.000 gld. za ustanovitev zavoda za slepce.

— **Določbe glede prevažanja za infekcijožnimi bolezni umrlih.** Ker nedostaje enotnih določb za vse krovovine, vlagajo glede prevažanja za infekcijožnimi bolezni umrlih v prizadetih krogih marsikatere nejasnosti, vsled česar se izgubi mnogo časa, ne more pravočasno določiti čas pogreba, izvema transporta, tiskati mrlje liste itd. Vsled tega navajamo v splošno znanje sledeče: Stara, v ostalih točkah še sedaj veljavna naredba c. k. ministra za nočanje zadeve z dne 3. maja 1874, ki določuje način transportiranja in izkopavanja mrljev, prepoveduje prevažanje in izkopavanje načeloma v vseh slučajih, v katerih to s stvari zaslužani uradni zdravniki ne označi kot popolnoma nenevarno in neumljivo, tako glede javnega zdravja, kakor glede zdravja udeleženih oseb. Naravno je, da se pod to prepšlo točko šteje skoraj vse infekcijožne bolezni, kajti popolnoma se ne da nevarnost skoraj nikdar izključiti. Od lanskega leta sem pa velja »per analogiem« tudi za Kranjsko novejša, času prmerna neredba, ki jo je dne 27. maja 1902 izdala nižjeavstrijska deželna vlada. Ta naredba se glasi: 1. Prevažanje mrljev, umrlih za kozmi, lisastim legarjem (Flechtypus), kolero in kugo na pokopališču, ki leže izven kraja smrti, je prepovedano 2. Prevažanje mrljev, ki so umrli zako drugo, kakor pod 1. navedeno infekcijožno bolezni, dovoljeno je, če se izvedejo vse določbe glede prevažanja mrljev sploh in pa načelne varstvene dolobe: a) Truplo za infekcijožnimi bolezni umrlih je takoj po predpisanim ogledu, če mogoče dvojno odeti z rhujo, namečeno v 5% karboniki, 2% sublimativi ali 4% formalinovi raztoplini, položiti v splošno krate iz kovine in prepeljati v mrtvašnico, kjer se ima krsta položi t v drugo krate iz kovine. b) Nadaljnji transport se mora vršiti le iz mrtvašnice. — Če leži mrtvašnica daleč ali relativno daleč in če je na razpolago kak drug prestop, ki ne služi v stanovanjske namene, zamore se izjame momči v tega prepeljati mrlja in sme dvojna krsta stati v njem do transporta. c) V kraju, v katerem se transportira truplo, prenesti se ima to načrnost na pokopališče ali v mrtvašnico in kar najhitreje pokopati; odpirati krsto je prepovedano d) Smrtna seba in nje oprava se mora po odstranjenju mrlja desinficirati. Istotako se imajo desinficirati vse osebe, ki so bile udeležene pri polaganju mrlja v krsto.

— **Občni zbor zadruge krojačev itd.** vršil se je v nedeljo 10. t. m. po določenem dnevnem redu ob navzočnosti g. zadr. inštruktorja dr. Blodiga in g. magistratnega zastopnika dr. Zarnika. Iz poročila načelnika je posneti: Zadruga je imela 6 oborovih sej, rešilo se je 36 uradnih vlog mestnega magistrata in trgovske in obrtne zbornice. K zadruži je pristopilo 11 novih članov, vajencev se je vpisalo 21, in vajenk 14, oprostilo pa pravilno 21 vajencev oziroma vajenk. Dohodkov je imela zadruža 400 K, stroškov K 348-38, skupno premoženje koncem leta 1903 znaša 857 K 82 vin. Dalje je poročalo načelnik, da se je vršil v mesecu decembra 1903 na Dunaju veliki krojački kongres, na katerem je bilo 362 delegatov iz cele Avstrije in so zastopali 32-283 krojačkih mojstrov. Računski zaključek se je odobril. Načelnik je omenjal poštnih uslužbencev v Ljubljani. Slavno poštno ravnateljstvo je oddalo delo raje v Trst nego ljubljanskim obrtnikom oziroma krojački zadruži. V odboru so bili izvoljeni gg. Krejči in Casermann namestnik gosp. Rožič, računska preglednica pa gg. Kraigher in Leutgeb. Odpostolnik pa zboru so gg. Kraigher, Krejči, Ližar in Rožič. Popravljena pravila pom. zboru so se odobrila. Prispevki zadruži za vsacega člena zadruge se je določil z večino glasov na 1 krono.

Tako zadruža pokrije strošek, ki ga bode imela s pristopom k deželni obrtni zvezi za Kranjsko in k krojački zvezi na Dunaju. G. Kraigher se je najelo s prvim aprilom društveno stanovanje. Pri tej priliki prosi odbor vse stare podporne naj blagovolijo ponoviti podporino, K 5 — za tekoči III. društveni tečaj. Prosi pa tudi vse prijatelje društva, naj pošljajo društvo, ki je v jako slabih gmotnih razmerah, blagočinot podpor v gotovini ali pa knjig za društveno knjižnico. Društveni naslov je: III. B. Thongasse N. 10.

— **Društvo „Vesna“** na Dunaju, priredi 16. t. m. svoj II. redni občni zbor v restavraciji Richter (Rennweg 3). Obenem naznanja, da si je najelo s prvim aprilom društveno stanovanje. Pri tej priliki prosi odbor vse stare podporne naj blagovolijo ponoviti podporino, K 5 — za tekoči III. društveni tečaj. Prosi pa tudi vse prijatelje društva, naj pošljajo društvo, ki je v jako slabih gmotnih razmerah, blagočinot podpor v gotovini ali pa knjig za društveno knjižnico. Društveni naslov je: III. B. Thongasse N. 10.

— **Mednarodna panorama.** Ta teden je razstavljena zanimiva Sicilija. Tu imamo na en pogled takoreč vse zemeljske zone: zagonetno morje, ob morju razkošne plaže z vedno zelenimi vrtovi in logi, nad mestni skalovje, višje bujne gozdove, a z najvišjimi vrhovi se nam blesti sneg. Ali si more oko kaj lešega želeti! Tako lego imajo predvsem mesta Palermo, Mesina, Monta Pellegrino itd. — Pribredni teden potuje v prekrasni Salzkammergut.

— **Društvena godba** koncertuje jutri v sredo v restavraciji »Črni orel« v Gosposkih ulicah. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. Društveni člani prosti.

— **Vojški nabor.** Na današnji vojaški nabor je prišlo 159 fantov iz ljubljanske okolice in jih je bilo 46 potrebnih v vojake.

— **Vino ukradeno.** Zasebni Neži Bernardovi v Sv. Florjana ulicah št. 3 je bilo iz kleti ukradenega 25 litrov vina.

— **S ceste.** Tomaž Kokošin, delavec, stanovanje v Jezerci, občina Dreženca v Tolminskem okraju, se je pripeljal danes zjutraj v Ljubljano, da bi šel v bolnišnico. Med potjo je v Kolodvorskih ulicah obnemogel in oblezl. Vsled oblezja se je zvajal in upil. Dva stražnika sta ga naložila na voz in odpeljala v bolnišnico.

— **Delavško gibanje.** Včeraj ob 3. uri popoldne se je peljalo 300 laških delavcev mimo Ljubljane v Budimpešto. Ravno toliko delavcev se je odpeljalo včeraj na Nemško. Ponoči je prišel Ljubljano poseben vlak s 960 laškimi delavci. Oj teh jih je ostalo v Ljubljani 190, drugi pa so se odpeljali proti Dunaju. — V Ameriko se je odpeljalo včeraj načelničev 131 izseljence.

— **Izgubljene reči.** Zasebna Ljudmila Jagodilova, stanovanja v hotelu »pri Matiču«, je izgubila včeraj na poti skozi »Zvezdo« bankove za 50 K.

— **Hrvaške novice.** — Na predno glasilo hrvaško. Ako je verjeti neki brzjavci oseške »Narodne obrance«, začne ta teden izdati dr. Heimerl tečnik »Pokret« kot napredno g. asilo. — Spletka trgovska in obrtna zbornica je odpostala ministru najboljši protest proti obnovitvi vinske klavzule v Italijo. — Poslane Niemščice izjavila, da nima vzroka (?), da bi odložil svoj mandat, češ, da ni vpondejen za kazen, temuč na lastno (?) prošnjo. — Deputacija ljudskošolskih učiteljev je bila v soboto pri banu grofu Pejacsevichu ter mu izročila spomenico, v kateri se prosi za ureditev pravnega razmerja in plač. — Dvojna morala. Zagrebška gledališka cenzura je svoječasno prepovedala igrati Ziegfeldovo drama »Ev ca Gubdeva«, a avstrijska cenzura je dovolila, da se ta drama igra v Spletu brez vsake okrajšave. — Strašna nesreča na železnici. Pri odhodu zavrnega vlaka iz Oseke je sprevidnik pomota dal prehitro znamenje za odhod. Vlak je potegnil, vendar česar je več ljudi popadalo s stopnic pod kolesa. Nekemu gospodu in dvema damama je vlak oderal noge, več oseb pa je zadobil lažje ranе. — Pijan kaplan pred altarjem. Na Velikonočni ponedeljek je bral v Oseki kaplan Matja Ivanisević tako pisan mašo, da se je vse zgržalo. Da bi ne imel ta skandal posledic za vero, prestavili so kaplana takoj v Vinkovce. — Hrvat pri makedonskih orožnikih. Med petimi časniki, ki jih je vojna uprava odbrala za makedonske orožnike, je tudi nadporočnik Milivoj Kučak, sin zagrebškega profesorja. Kučak govori hrvaško, nemško, italijansko in francosko.

— **Ameriške novice.** — Boj med čnimi in belokozci. V pokrajini Arkansas County so bili meščani zaprisedli zaradi neznanega povoda smrt vsem črnem. V enem tednu so postrelili na cesti 9 zamoreev. — Hrvat ustrelil policaja. V Detroitu je Hrvat Josip Urbanović pretepjal svojo ženo. Ker je prišel policaj mirit ter je hotel nasilnega moža aretitati, ga je Urbanović ustrelil. — Makedonska junta, ki ima namen, da deluje za osvoboditev Makedonije iz turškega robstva.

Najnovejše novice. — Prijeten ples. V nedeljo so imeli v Miškolu ples, na katerem je knežki fant Csatí ustrelil svojega tekmeca in svojo ljubico, ker sta skupaj plesala. Ostali plesalci so se vsled tega grdo steplili med seboj, a Csatíjev brat je gostilničarki s se-kiro preklal glavo.

— Vojno ministrstvo in proti-dvojbojna liga. Med vojnim ministrom in predsednikom proti-dvojbojne lige se je doseglo sporazumljene, da se ne aktivnim častnikom dovoli pristop k ligi, le v častnikih zadevah niso podrejeni čast-nemu razsodišču lige, temuč voja-skemu razsodišču.

— Run na hranilnico v Plznu. Iz nepjasnjene vzrokov se je vznemirilo prebivalstvo, češ, da je mestna hranilnica pasivna. Od 6 do 9. t. m. je vzdignilo 1027 oseb 1059.538 K. Sedaj so se vlagatelji že večinoma pomirili. Koncem leta 1902 je hranilnica izkazala vlog za 29.554.157 K, a mesto jamči neome-jeno za vse hranilnične obveznosti.

— Za bivšo špansko kraljico Izabelo II. je odrejeno tudi na dunajskem dvoru 12. tinevno žalovanje.

— Morilka svojega pa-storka. Včeraj smo poročali, kako je v Aschu neka Hartel svojega 9-letnega pastorka s polenom ubila. Že prvo noč je ušla iz zapora ter legla na železniški tr, da jo je vlak usmrtil.

* **Španska ex-kraljica Izabela.** Te dni je umrla v »pro-ganstvu« v Parizu bivša španska kraljica Izabela, stara mati vladajočega kralja Alfonza XIII., stara 74 let. S 16 letom se je poročila s Franceom de Assisi. Omočila jo je takoreč Francija. Skoraj vsaka večja evropska država je imela za misajo princezinjo svojega ženina in vršil se je hud diplomatični boj dokler ni zmagala Francija s Francem de Assisi. Seveda niso vprašali mlade kraljice za mnenje, odločevali so drugi za njo z »višjimi ozirami«. Ime-novanega ženina so ji ostale velesile potrdile, ker je bil de Assisi slaboten mladenič ter so računile, da itak ne bo dolgo živel. Toda šel je le par let pred kraljico v večnost, potem ko je leta 1896. obhajal z njo zlato poroko. Ker kraljica svojega moža ni ljubila, udal se je strastno raz-košnemu življenu. Že za njenega vladanja se je znalo po Španiji polno najdelikatnejših dogodkov iz njene vsestranske zaljubljenosti, vkljub temu, ki je papež Pij IX. podelil »rožo čestnosti« menda po izr. ku. Ker je veliko ljubila mora, se ji veliko odpustiti. V istini pa je »ne-zmotiti papeža« zatisknil občeši, ker es je zanašal, da mu bodo španski vojaki ohranili posvetno državo. Da je zgubila prestol, imela se je kraljica Izabela zahvaliti svojemu spovedniku Caretu in svoji klerikalni varovancem, ki so pravzaprav v njenem imenu vladali, vsled česar še dandanes tepta klerikalno kopito nesrečno Španijo. Kraljica je bila pri vsej svoji razposajeni pohotnosti zelo goreča kristjanka. Njeno prognanstvo pa ni bilo preveč tragično. Odkar je zasedel španski prestol njen vnuk Alfonz XIII. bi se bila lahko vrnila na Španijo, a ni hotela, ker ji je ugajalo razkošno pariško življeno. Njeno palačo v Parizu se ceni 6 milijonov frankov, njene dragocenosti in še 10 milijonov frankov, njene graščine na Španiskem pa so vredne 4 milijone frankov. Na več podedujo njeni hčeri Evišija, Izabela in Marija de la Paz. Tudi cerkev se zadovoljno smeje.

* **O papežu Levu XIII.** prinaša „Revue des deux Mondes“ spis dosedaj še neznanih anekdot. Papež nikakor ni imel Kristusovega potrpljenja, da bi tudi svojim sovražnikom odpuščal ter prenašal vse »britkosti« tega sveta na račun posmrtnega življenga. Nasprotovo, prav jezljiv in togen je bil. Posebno ga je jezilo, da ni imel več posvetne države in da je moral živeti v »jetni-štvu«. Navzočnosti svojega tajnika se je nekoga dne tako razljutil, da je zmetal knjige, peresa in papir s svoje mize v steno ter zarentačil: »Kakšna nesreča je vendar zame, ki se tako rad gibljem v prosti naravi, da moram biti tukaj tako zaprt?« (Njegovi razkošni va-tikanski vrtovi, logi in šetališča obsegajo približno toliko prostora, kot notranje mesto Ljubljana). Papež je bil tudi skrajno nečimern še kot 90letni starček. Trdno si je domišljal, da izgleda mlajši kot je v istini. Ko mu je angleški kralj Edward s prikritim sarkazmom rekel laskavo, da je videti, kakor bi bil star šele 60 let, pogledal ga je papež hvaležno, kakor pogleda zarjavela devica laskača, ki ji zatrjuje, da se ne more biti 25 let starca. Ko ga je slikal francoski slikar Benjamin Constant, za-bičeval mu je papež neprestano: Pred vsem me ne smete napraviti prestarega in ne preveč gub v obrazu!« Sliko mu je moral slikar pustiti za par dni v

Vatikanu, da se je iste papež zadostno negledal. Ni se pa dopadel samemu sebi, in njegov tajnik, msg. Angelli, je pisal slikarju: »Nj. Svetost želi nekaj manj nosu in nekaj več las.« In Constant je nato naslikal papežu še šop las, a nosu ni »prikrajšal«, temuč je reklo: »Nj. Svetost ima najmanj toliko (namreč nosu), kakor sem mu jaz dal.« Ko je tako »popravljen« slika prisia nazaj v Vatikan, je bil papež ves srečen ter je izjavil: »Kakor pravi Tizian!«

* **Cela grofovška rodbina zaprtja.** V Berolinu je zsprija polica soprogog pobeglega grofa Potulickega, njegovo mater in njegova brata zaradi sokrivde na velikih sleparjih. Grof Potulicki si je nakup še neizmerne dolgov ter porabljal svojo ženo za posredovalko pri denarnih zavodih.

Književnost.

Spominski listi iz zgodovine c. in kr. pehotnega polka št. 17 vitez pl. Milde. Po rokopisni polkovni zgodovini in drugih virih sestavl Anton Funtek. Na Dunaju. V c. kr. zalogi šolskih knjig. Sr. 101. Kranjski vojaki zavzemajo v avstrijski zgodovini odišno mesto: bili so vedno hrabri in požrtvovalni, vedno zanesljivi in zvesti. Odlikovali so se tekom dveh sto let skoro na vseh evropskih bojiščih in želi za to mnogo pohvale in priznanja — na redu pa so se te žrtve njegovih sinov vedno plačevali s tradicijalno nehvaležnostjo. Zgodovino kranjskega polka od l. 1674. do naših dni je prof. Funtek popisal v pričujoči knjigi, za katero je dobil iz polkovnega arhiva mnogo zanimivega, vsaj širšim krogom doslej neznanega materiala. V krasnem jeziku, preprosto, a jako zanimivo so v tej mladini namenjeni knjigi popisani najvažnejši dogodki, kateri je doživel kranjski polk. Seveda ima knjiga svojo tendenco, izraženo za geslo »Vse za dom in za cesarja«, saj je njen namen, buditi avstrijska partijotična čutila, ali vzbuditi temu bo-vsakdo z interesom čital to delo.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 12. aprila. Uradni list prijavlja cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se sklicuje državni zbor na torek, dne 19. aprila. Na dnevnem redu je prvo čitanje proračuna in različnih s § 14 uveljavljenih cesarskih naredeb.

Dunaj 12. aprila. Skupne ministrske konference se začeno v petek. Pri njih se določi skupni proračun za leto 1905. Vojno ministrstvo zahteva, da se za letos dovoljena svota 15 milijonov za nove kanone zviša na 30 milijonov.

Pariz 12. aprila. Sesija generalnih svetov se je začela z vsakovrstnimi manifestacijami. Različni generalni sveti so sklenili poslati predsednik Loubetu adreso, s katerimi se mu čestita na francosko-angleškem porazumljenu, s katerim je zagotovljen evropski mir in Franciji omogočeno, se posvetiti demokratičnim in socijalnim reformam. Razni generalni sveti so tudi ministru čestitali na vspehih v boju proti klerikalizmu, nekateri drugi pa so protestirali proti odstranitvi Kristusovih podob iz sodnih dvoran.

Pariz 12. aprila. Polkovnik Marchand ni odstopil, kakor poročajo razni listi. Istina pa je, da se je rusko poslanštvo zavzemalo za to, da bi smel Marchand iti na bojišče, a vojni minister tega ni dovolil, ker je tam že posebna francoska komisija.

Madrid 12. aprila. Tu so bili povodom neke procesije velikanski izgredi. Vojnaštvo je streljalo, mnogo ljudi je bilo ranjenih.

Rusko-japonska vojna.

London 12. aprila. »Times« se poroča iz Njučangga, da je v južni Mandžurski napravilo deževje silno škodo. Železnica je pod vodo, ceste so razdejane, brzjavne zveze pretrogene in sploh ves promet ustavljen.

40.000 krov znača glavni dobitek loterije ogrevalnih sob. Opozorjam častite bralice, da bo srečanje nepreklico na dne 23. aprila 1904.

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo.

Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi. **Klinično preizkušeno; edilčni zdravnik ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke.** Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah, kot pokrov 100 gr. K 5,-, v tabletah 100 kosov K 150 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 180. **Posebno malo za otroke.** 2098-43

Vprašajte svojega zdravnika.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošole v Pragi poslal g. dr. J. Žmavc c. kr. profesor v Kranju, zbirko 100 kron. Po 10 K: gospod Drag. Puppo, trgovec. Po 6 K: gospodje V. Šavnik, župan in Alfonz Pire, c. kr. okr. glavar. Po 5 K: gospo Helena Pavšar, sopr. veletržca; Josipina Omersa, soproga veletržca; Ana Mayer soproga tovarnarja; gospodje: Dr. Fr. Prevc, odvetnik in R. & E. Roos trgovci. Po 4 K: Gospodina M. Čimana, zasebnica; gospodje: Karol Florian, posestnik; Adolf Rohrman; Fran Majdič, trgovac. Po 3 K: gospo Marija in Josipina Pavšler, posestnici; gospod dr. Žmavc, c. kr. profesor. Po 2 K: gospo Marjeta Vidmar, posestnica; gospodčine: Janja Miklavčič, učiteljica; Cenka Debevc, poštna pom. uradnica; Viktorija Praprotnik, učiteljica; Franjo Jugovic, nadučiteljica; Marija Roos, učiteljica; Gospodje: Josef Huber, c. kr. ginn. ravnatelj; dr. Jos. Debevc, c. kr. profesor; dr. Fran Prne, c. kr. profesor; A. Kobler, dekan; A. Korosec, c. kr. živinodravnik; Evg. Jane, c. kr. profesor; Al. Šeliškar c. kr. soda. pristav; Bol. Bloudek, c. kr. inženier.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 10. aprila 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 2% majeva renta . . .	99/75	99/95
4 2% srebrna renta . . .	99/60	99/8
4% avstr. kronska renta . .	99/60	99/80
4% zlata . . .	119/50	119/70
4% ogrska kronska " . .	93/05	93/25
4% zlata " . . .	118/45	118/65
4% posojilo dežele Kránske . .	100-	100/75
4 1/2% posojilo mesta Spiljet . .	100/25	101/25
Zadej . . .	100-	100-
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100/65	101/65
4 1/2% češka dež. banka k. o. .	100-	100/30
4% ž. . .	100-	100/30
4 1/2% zst. pismag. gal. d. hip. b. .	101/65	102/15
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . .	106/50	107/80
4 1/2% zast. pismag. innerst. hr. .	101-	102-
4 1/2% ogrske cen. . .	100/50	101/30
4 1/2% obli. ogr. lokalnih žel. . .	100/10	101-
4 1/2% obli. češke ind. banke . .	100/50	101-
4% prior. Trst-Poreč lok. žel. .	98/50	101-
4% prior. dol. žel. . .	99/60	100-
3% juž. žel. kup. 1/1/ . .	299/50	301/50
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o. .	101-	101/70
Srečko od l. 1854 . . .		
" " 1860/ . . .	182-	184/50
" " 1864 . . .	269/50	261/50
" tizake . . .	162/75	164/75
zem. kred. I. emisije . . .	2/6-	306-
" II. . .	292-	297-
" ogr. hip. banke . . .	268-	273-
" srbske à frs. 100- . . .	90-	93-
turške . . .	132/75	133/75
Basilika srečke . . .	21-	22-
Kreditne . . .	464-	475-
Inomoške . . .	81-	85-
Krakovske . . .	78-	82-
Ljubljanske . . .	67-	72-
Avst. rud. križa . . .	53-	55-
Ogr. . .	29-	30-
Rudolfove . . .	67-	75-
Salcburške . . .	77-	80/50
Dunajske kom. . .	504-	515-
Debitnice.		
Južne železnice . . .	80/50	81/50
Državne železnice . . .	636/25	625/25
Avstr.-ogr. bančne delnice . .	16/6-	16/16-
Avtst. kreditne banke . .	643/85	644/85
Ogrske . . .	763-	764-
Zivnostenske . . .	249/75	250/75
Premogokop v Mostu Brúx . .	619-	620-
Alpinske montane . . .	410-	411-
Praška žel. indr. dr. . .	1910-	1920-
Rima-Murányi . . .	488/50	489/50
Trbovške prem. družbe . .	343-	352-
Avstr. orožne tovr. družbe . .	4/0-	462-
Ceške sladkorne družbe . .	252/75	253/50
Valante . . .	153-	159-
Termín.		
C. kr. cekin . . .	11/35	11/38
20 franki . . .	19/07	23/08
20 marke . . .	23/44	23/50
Sovereigns . . .	23/96	24/04
Marke . . .	23/44	23/50
Laški bankovci . . .	95/25	96/45
Rublji . . .	252/75	253/50
Dolarji . . .	4/84	5-

Sprejmem takoj
dobro izučenega
krojaškega
pomočnika.
993-3

Plača po dogovoru.

Filip Merkel
krojaški mojster v Ajdovščini.

Sprejmemo se
pod jako ugodnimi pogoji
solidni in spretni
zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod
"zavarovalni potovalci" na uprav-
ništvo "Slov. Naroda". 921-4

Trgovina
s suhim mesom
v Wolfovih ulicah št. 1
se zaradi trajne bolehvosti lastnika
takoj odda.

Več se izve v Prečnih ulicah
št. 6, spodaj na levo, od 1.-2. ure
popoldne. 1026-1

„Skrat“ 363-29
edeni slovenski humoristično-sati-
rični tednik, ki prinaša izključno
originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za
pol leta 3 K. Posamezne številke
se prodajajo po 10 stotink.

Zahajajte brezplačne številke na ogled!

Poskusite

Mednarodna panorama.
v Ljubljani — Pogačarjev trg.
Fotoplastični umetni zavod
I. vrste.
Svetovnoznan po neprekosljivi plastiki,
perspektivi in barvah.
Potovanje po vsem svetu v
polni resničnosti.

Tekoči teden
Slikovita vožnja
po vodi in po kopnem na obali
Sicilije.

Ta vožnja nam nudi osobito s krovu oce-
anskoga parnika "Avgusta Viktorija" dra-
žestne prizore. Vtisi, ki jih napravlja na-
nas obisk Palerma, Mesine, Katanje, Ta-
ormine itd. nam v prirodni resničnosti
predstavljajo posebnosti sicilskih mest in
vasi.

Serija 40 vin. Otroci 20 vin.
6 serij 2 K. 10 serij 3 K.
Za šole in društva znižana vstopnina.
Vsak dan — tudi ob nedeljah in
praznikih — odprt od 9. do 12.
ure dopoldne in od 2. do 9. ure
popoldne.

Z odličnim spoštovanjem
ravnateljstvo.

Angeljnovi milo
Marzeljsko (belo) milo.

z znako

972-89

S

sta najbolj koristni štedilni mili
za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila
Pavel Seemann
Ljubljana.

Milijone dam in gospodov uporablja „Feeolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“ najboljše lepotilo za pol, lase in zobel! Najbolj nesnažen obraz in najgrje roke zadobjijo takoj aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj žlahtnih v svežih zeliščih. Jamčimo, da tudi gube in vraski na obrazu, ogrol, mozolci, rdečica nosi itd. po uporabi „Feeolina“ brez sledu Izginejo. — „Feeolin“ je najboljše sredstvo za sanjenje, gojenje in lepošanje las, preprečuje izpadanje las, plešivost in glavine bolezni. „Feeolin“ je tudi najnaranjevnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujeamo takoj povrniti denar, ako ne boste popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“. — Cena za 1 komad K 1—, 3 komad K 2-50, 6 komadov K 4—, 12 komadov K 7—. — Poštnina pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštnem povzetju 40 h več. — Razpošilja glavno skladišče M. Feith, Dunaj VI., Mariahilferstrasse št. 45.

Nadalje se dobiva tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah.

886-2

Bratje NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in
v Makarskem Primorju v Dalmaciji.

Prvo vzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in
olja na drobno in na debelo.

769-9

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so nam o priliki nenadne smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soproga, očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Matije Peršina

izkazali svoje gulinjivo sočutje, ki so predragemu pokojniku darovali krasne vence ter ga spremili na dolgi poti k zadnjemu počitku, osobito častiti mestni gospodi iz Ljubljane, šišenski čitalnici, ognjegasnemu društvu Vič-Glince i. t. d. — izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.

Zg. Rožnik, dne 12. aprila 1904.

1034

Žalujoči ostali.

es. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voanega reda.

vejaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA CEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc na Dunaj, via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno rad, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktne voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo (direktne vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvčer v Novomestu, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzenfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl. Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktne vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 18 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipško Prago (direktne vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakova, Inomosta, Franzenfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvčer osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipško Prago (direktne vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakova, Inomosta, Franzenfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvčer osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipško Prago (direktne vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, St. Mohor, Pontabel — Ob 4. uri 44 m zjutraj z vrednostjo 1000.000. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m in dopoldune, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvčer samo ob nedeljah in praznikih, samo v tem času v oktobru. — Čas in odhoda je označen po srednjevropskem času, ki je za 1 min. pred krajnjim časom v Ljubljani.

Gospodje ali dame

ki si hočojo zagotoviti dobre dohodke ter imajo znance in bi hoteli prevzeti glavno zastopstvo največje tovarne strojev v sodnih okrajih Ljubljanska okolica, Litija, Kamnik, Škofja Loka, Radovljica, Postojna, Kočevje, Krško in Crnomelj, naj blagovale poslati svoje ponudbe pod „Sichere Existenz“, poste restante, glavna pošta, Ljubljana.

Ozira se le na osebe, ki si hočojo z živahn delavnostjo ustaviti dobro trgovino, za katero ni treba nikakega kapitala, temveč samo pridostupni in vztrajnosti, in katera daje mnogo zasluga. Strokovnega znanja ni treba.

1020-1

Naročajte izborne

Ijubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodniške ulice št. 4.

Za kolesarje jako važno!

Preden se kdo odloči nabaviti si kolo, naj ne zamudi ogledati si zaloge ali vsaj naročiti cenovnik pravih PUCHOVIH KOLES, najnovejših modelov, katerih edino zastopstvo ima

Fran Čuden v Ljubljani.

* * * * * Pozor!!!

One častite gospode, ki se zanimajo za

motor-kolesa

vabim, naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno kolo PUCH-MOTOR, da se prepriča, kako fino in popolnoma preprosto je se stavljeno, tako da se vsakdo lahko takoj priuči voziti.

Puchovo kolo vedno pred vsemi drugimi!

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pism, prioritet, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenva in ekskomplj.

izžrebane vrednostne papirje in

vnovčjuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekompt in inkasso menic.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na višje knjižice proti

ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od

dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Mladost v starosti, t. j. mladostno svežo polt dosežete s tem, da si kožo gojite in jo obranujete gibčno in nežno, osobito pa, da se varujete ostrih sodavih mil. Kdor bi rad imel ličen obraz, svežo in nežno polt, naj za svojo toaletu rabi le **Doering-ovo mleko s sovo**. Komad stane 60 vin.

826 Generalna zaloge: A. Motsch & Co., Dunaj X.
Glavni zalogi v Ljubljani: Anton Krisper in Vaso Petričič.

Krojaški salon za gospode **IVAN MAGDIĆ**

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga. 521-15

Po visoki kralj. deželn. vladu proglašena za zdravilno rudninsko vodo
čista alkališko-muriatiška

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša namizna pihača ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša *zdravilna voda* ki je od prvih zdravnih avtoritet priporočena in deluje nenadkritivo pri bolestih želodca, pljuč, požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja, kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Odlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnami. „Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“ Zagreb, Ilica št. 17. 487-17

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Velika prodaja spomladanskega blaga

firme
A. Primožič

na Mestnem trgu

(prej Goričnik & Ledenik) se prične

v sredo, dne 6. aprila t. l. ——————

Posebno opozarjamo na dražestno svilnato blago

v bogati izberi od 59 kr. do gl. 4—;

lično blago za obleke

120 cm široko, meter od 36 kr. naprej;

najfinejše francoske robe

120 cm široko, meter od gl. 2— do gl. 4—;

svilnati foulardi, imit. 78 cm široki, od 36 kr. naprej;

Voile de Laines, imit. 78 cm široko, od 35 kr. naprej;

pralno blago, batisti, bosensko blago

meter od 16 kr. naprej;

pralno blago, batisti, prve vrste fabrikati

meter od 30 kr. naprej;

moško modno blago za cele obleke

od gl. 5— naprej.

Moške srajce, ovratniki, kravate, žepni robci itd. ceno.

Velika zaloge narejenih bluz, juponov, srajc.

Poceni čipke, čipkaeto blago, svilnato blago za liš.

Vsakovrstne preproge, posteljne garniture, platneno blago.

Solnčniki se razprodajo za vsako možno ceno.

Priporočamo vsakomur, da si ogleda zalogu, ne

da bi se ga sili, da kaj kupl.

Odda se precej prostora
KLET
pri Fr. Igliču v Ljubljani
Mestni trg št. 11. 1000-3

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 972-3

Zgodovinska povest
iz francoskih časov
na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

(ponatis iz „Slov. Naroda“)

je izšla!

Ta povest je, izhaja v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogotransko izrecno zahtevi izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri
L. Schwentnerju v Ljubljani.
Iztis po K I-60, po pošti K I-80.

Anton Aškerc 2-43

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj Aškerc, in to popolnoma drugače, nego je bila znana doslej po Funtkovem prevodu nemške Baumbachove idile. Aškerc se je tesneje oklenil pravljiske snovi tako kakor jo je bil zapisal rajni Deschmann ter pridržal tudi demona „Zelenega lovca“. Tako je ustvaril Aškerc iz narodne pravljice čisto novo, svojo episko pesnitev; zato se nadejamo, da zaslovi sedaj med nami tudi njegov izvirni, slovenski „Zlatorog“.

Izsel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h. po pošti
1 K 70 h.

Žrebanje nepreklicno
23. aprila 1904.

Glavni dobitek
kron 40.000 kron

priporoča 789-10

Srečke ogrevalnih sob
à 1 krono J. C. Mayer, Ljubljana.

Dobiti, ki obstoje v efekti, se v denarju ne bodo izplačevali.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da sem **otvorila**
od c. kr. dež. vlade v Ljubljani potrjeno

obrtno učilišče

za merjenje, izdelovanje cblek,
krojne rišanje in prikrojevanje.

Prvi tečaj se začne dne 15. aprila t. l.
v hiši „Narodne Tiskarne“ — Knaflove ulice štev. 5
pritliče na desno.

in se je za udeležbo čim preje zglasiti, ker bode sprejeti le omejeno število učenik. Priporočam se za mnogobrojen obisk z velespoštovanjem

1003-2 Marija Nachtigall-Slavčeva.

Največja zaloge,

najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir, nakupovanje

Oljnatih barv, priznano najboljših.

Oljnatih barv v tubah dr. Schönfelda.

Firneža prirejene iz lanenega olja; pristen, kranjski.

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih, nih in rudinskih.

Kleja za mizarje in sobes slikarje.

Rapidola, pripravnega za vsakršne previake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

545-14 Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN LJUBLJANA.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni
dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr.
ministrstvo notranjih zadev in za trgovino:

Austrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena edina popolna

Adresna knjiga za vse

* * * austrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posameč kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznameno nih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni nazvane stroki za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT.

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografskem zavodu na-
pravljeni zemljividi dotedne dežele.

Natančno oznameno vsake mestne, tržke ali krajevne občine,
oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število pre-
bivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne,
železniške, paroplovne, brzoplovne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ . . . . . K 13— Zv. VI. PRIM. I. DALM. . K 8.80

Zv. II. SP. AVSTRIJSKO . . . . . 14.80 Zv. VII. TIR. I. PREDARL. . . . . 12.—

Zv. III. G. AVST. I. SLCB. . . . . 11.80 Zv. VIII. CESKO (dva dela) . . . . . 32.—

Zv. IV. STAJERSKO . . . . . 10.— Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA . . . . . 25.—

Zv. V. KOR. I. KRAJSKO . . . . . 8.— Zv. X. GAL. I. BUKOV. . . . . 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOGI, Dunaj IX. Hörlg. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.